

SOS mod Racisme

LIGE VÆRDIGHED FOR ALLE

Nyhedsbrev nr. 106 Marts 2012 ISSN 0909-9026

Karen Margrethe Høskuldsson: Sprogblomst.

Sprogets kraft

Indholdsfortegnelse

- 3 Leder
- 4 Malene Fenger-Grøndahl: Romaerne kan ikke ties ihjel
- 7 SOS mod Racisme: Høringssvar om ændring af udlændingeloven
- 11 Gry Winsløw: Xenofobi i historieundervisningen
- 14 Bent Melchior: Religionernes møde på Rådhuspladsen
- 15 Mette Konow: Erindringer fra 2. verdenskrig
- 16 Anmeldelse: LTI af Victor Klemperer.
- 18 Venskabsprisen 2011
- 19 Arrangementer
- 20 Tue Magnussen: Danmark var til eksamen i menneskerettigheder

SOS mod Racisme
Nørre Allé 7, 2200 København N

e-mail: sos@sosmodracisme.dk
www.sosmodracisme.dk
website til gymnasieundervisning:
www.sosmenneskerettigheder.dk

Kontoret er ikke betjent, brug helst email.
Landsformand: Anne Nielsen: 4233 1969
Diskriminationshotline, John Ukpo: 4233 1968
Kasserer: Daniel Peyman

Lokalafdelinger
Randers: Birgitte Olesen, tlf. 8641 0615
København: Nørre Allé 7, 2200 Kbh. N,
tlf: 4233 1968 Formand: Steen Eriksen

SOS mod Racisme Nyhedsbrev nr. 106
ISSN: 0909-9026
Ansvarshavende redaktør:
Marianne Olsen, Næstved
Hjemmesiden opdateres med nyhedsbrevene.
Indlæg sendes til: sos@sosmodracisme.dk

Indmeldelse

Man kan melde sig ind ved at udfylde og sende indmeldelsesblanketten på hjemmesiden og indsende kontingent via netbank eller giro. Man kan også bare udfylde et girokort med navn, adresse og email og skrive *Nyt medlem* på og betale kontingent.

Medlemsskabet er først gyldigt når man har betalt kontingent.

Årligt kontingent: Ordinært medlemsskab: 250 kr; Arbejdsfri, pensionister, studerende: 150 kr

Introduktionskontingent: nye medlemmer det første år, og unge under 25 år: 50 kr

Giro 1972200. Danske Bank, Reg.nr. 1551. Kontonr. 1972200

Leder

Temaet for dette nummer af Nyhedsbrevet er *Sprogets kraft*. Med den dyrebare ytringsfrihed, som vi heldigvis holder højt i hævd her i landet, bliver vi også hele tiden opmærksomme på hvor voldsomme kræfter vi giver os i kast med, når vi lader tungen gløde. Det er det som Karen Margrethe Høskuldsson har billedliggjort, idet hun viser os at taleboblernerne danner en smuk blomst, som både illustrerer den fineste liflighed og det mest ørkesløse sand – og det arme menneske som må holde sig for ørerne. Vi er nemlig stadig dumsmarte og anerkender ikke den vildskab som ubetænksom omgang med sprogets kraft har. Går det galt sætter magthaverne og de toneangivende sig bare og vræler. Men vi bliver nødt til at se i øjnene at vi hverken kan gøre det godt nok eller skabe tryghed. Og det gælder hvad enten vi taler eller tier, for det er de modtagende ører det kommer an på, og dem kan ingen styre.

Dette nyhedsbrev har givet ordet til skribenter og talere, som vil give plads for medmennesket. Den risiko har vi bestemt os for at tage, skønt vi godt ved at heller ikke det vil behage alle.

Den 15. september sidste år trak vi vejret lettet i *SOS mod racisme*, for vi mente at vores håb om en forståelse for at migranter også er mennesker på lige fod med os selv straks ville blive mærkbar i regeringens handlinger.

Sådan er det ikke gået endnu. Magthaverne har lagt vores håb på pinebænken, men de skal vide at vi følger hvert skridt, såvel frem som tilbage. Vi drøfter tingenes tilstand i små kredse og i større sammenhænge og taler sammen om, hvorvidt vi skal være tålmodige eller opgive og se vores fædreland som en smålig elendig lilleputstat, der kun vil mæske sig selv. Vi håber – endnu!

Malene Fenger-Grøndahls artikel om Hristo Kyuchokov er kun ved første øjekast behagelig læsning. Også her i landet har man med ubetænksomme ord og rå magt bortvist romaer. Så lad artiklen være en kærkommen lejlighed til eftertanke.

Læseren får også i dette nyhedsbrev mulighed for at læse vores formand, *Anne Nielsens* grundige høringssvar om ønsker til ændring af udlændingeloven.

Bedsteforældre for Asyl fortsætter til landets uvurderlige gavn sin virksomhed med stadige møder foran asylcenterne søndag efter sønd-

ag. Når asylsøgerne ikke føler sig helt forladt, er det ved Bedsteforældrenes trofasthed. Nyhedsbrevet bringer *Bedsteforældrenes* 10 krav til en ny asylpolitik.

Gry Winsløws artikel om xenofobi i undervisningen taler indtrængende om hvor vigtigt det er fra de ganske unge år at forstå at mennesket ikke er en ø, og overrabbiner emeritus *Bent Melchior* fortæller om den 6. februars Harmony Soup på Københavns rådhusplads, hvor de mest forskellige religioners repræsentanter mødtes i et fælles måltid for både legeme og sjæl.

Her i landet kan vi takke Knud Lindholm Lau for at holde vandene åbne for følsomheden over for det sprog, der bruges: hans utrættelige arbejde for at udbrede Victor Klemperers bog om Det tredje Riges Sprog er den første inspiration til nyhedsbrevets tema, og bogen bragte nogle smertelige erindringer til live hos *Mette Konow*, der ved læsningen ikke blot mindes sin barndom men også får opmærksomheden skærpet med hensyn til de stupide elementer i det danske sprog, som bruges i det offentlige rum. Af *Mette Konow* bringer nyhedsbrevet både erindringsartiklen og en anmeldelse af Klemperers bog. Tue Magnussen har skrevet en artikel om FN menneskeretsråds bedømmelse af Danmark sidste år. Tue undre sig over, at Danmark ikke har taget de mange anbefalinger om forbedringer mere alvorligt.

Den 21. januar var der en høring i Landstings-salen på Christiansborg med emnet: Folkekirke og religionsmøde. Nyhedsbrevet bringer med tak citater af kirkeministerens tale i den anledning, ligesom vi med tak bringer et citat om ordets kraft af sognepræst Charlotte Clante.

Nogle ord åbner for nye horisonter, andre ord begrænser og sætter os på plads. Der er ord, der får os til at vokse, og ord, som gør os bittesmå. Livgivende ord og dødbringende ord. Ord, der heler og trøster, ord, der sårer og smerter. Og vi skal være varsomme, når vi omgås ordene, bruger sprogets magt og kraft mellem hinanden og mod hinanden. Nogle af os voksede og trivedes, fordi vi som børn hørte ord som: "Du er en skat", mens andre børn mistede modet og selvtilliden, fordi de hørte ord som: "Du er dum og grim" - og troede på det. Som voksne bærer vi måske ord med, som gav os livsmod og håb, ord, der varmede og glædede os. Men vi kender også til ord, som ødelagde noget i os., fordi de blev sagt med ironi eller kulde, ord, som gør, at vi bærer nag eller sletter os ud. Charlotte Clante

Romaerne kan ikke ties ihjel

Malene Fenger-Grøndahl

Europæiske regeringer undertrykker den intellektuelle udvikling blandt romaerne. Alligevel baner romaerne og deres sprog sig vej ind i den akademiske verden, siger Hristo Kyuchokov, roma med tre ph.d.-grader i sprog og uddannelse. Kritisk Debat har mødt manden, der mistede sit navn, men nægter at tie. Med Malene Fenger-Grøndahls og Kritisk Debats tilladelse bringer vi det her.

"Jeg har lige tjekket min Facebook-side. Flere af mine studerende i Bulgarien og Slovakiet har skrevet på den og kommenteret mit besøg i Danmark. De er stolte af, at jeg underviser ikke-romaer i deres sprog."

Jeg møder Hristo Kyuchokov en kold og mørk decemberdag på Afdeling for Lingvistik på Aarhus Universitet. Den bulgarskfødte ekspert er i byen i en uges tid for at undervise danske universitetsstuderende i romani, et sprog, der tales blandt en stor del af Europas 10-12 millioner romaer - på trods af århundreders forsøg på at begrænse eller udrydde sproget og assimilere romaerne kulturelt.

"Romani har overlevet over 1000 år, og sproget udvikler sig stadig. Det er et levende sprog, selv om mange ønsker det dødt, og det er for alvor ved at blive et akademisk og intellektuelt sprog," siger Hristo Kyuchokov og peger på, at mange af de studerende med roma-baggrund, som han har kontakt til via Facebook, udgiver tidsskrifter, aviser, tekstbøger, noveller osv. på romani.

"Næsten hver uge modtager jeg e-mails og nyhedsbreve om, at der er kommet en ny udgivelse på romani. Det meste er skabt af ildsjæle uden økonomisk støtte fra myndighederne, og for mig beviser det, at romaerne ikke kan ties ihjel," siger Kyuchokov.

Han har tre ph.d. grader - to i uddannelsesforskning fra henholdsvis Amsterdam og Bulgarien og én i psykolingvistik, altså læren om sammenhængen mellem sproglig og psykisk udvikling, fra Bulgarien. Desuden har han forsket i tosproglighed og integration af minoriteter i skolen i Europa og USA, og han har stået bag udviklingen af en universitetsuddannelse i romakultur og -sprog i Bulgarien og Slovakiet. Han har undervist på universiteter i bl.a. USA, Sverige, Ungarn og Slovakiet og er nu ansat på et universitet i Berlin. Alle steder har han iagttaget, hvordan romaernes sprog er i lav kurs.

"Majoriteten opfatter romaernes sprog og kultur som et fortidslevn og en forhindring for integration. Men den eneste vej frem er at støtte sproget og de bedst uddannede romaer. Det burde kloge politikere kunne indse," siger han og henviser til, at forskning i flersprogethed og uddannelse har vist, at en sideløbende udvikling af flere sprog - samt en klar forbindelse mellem hjemmets og skolens sprog og kultur - er nødvendig for, at minoritetsbørn kan udvikle sig optimalt psykisk og intellektuelt.

"Jeg har set eksempler fra USA, hvor alle elever i skoler med mange minoritetsbørn, skal vælge et af minoriteternes modersmål som andetsprog, fx kinesisk eller spansk. Det er en gevinst for majoriteten, som får indsigt i deres medborgeres sproglige og kulturelle univers, og for minoritetsleverne, som ser sig selv spejlet i skolen," siger han.

"Skolen skal være et vindue og et spejl. Den skal give udsyn til den store verden, men den skal også spejle eleverne, så de føler sig inkluderet og anerkendt, og det er ikke tilfældet for de fleste romabørn. Derfor er det ikke så underligt, at mange romaer klarer sig dårligt i skolen eller helt udebliver fra undervisningen," siger han.

Et skridt på vejen mod integration kan ifølge

forskeren være, at de enkelte EU-lande anerkender romaerne som nationalt mindretal, sådan som bl.a. Sverige og Finland samt en række Øst- og centraleuropæiske lande har gjort. Men den officielle anerkendelse skal følges op af handling, understreger han.

”Det er ikke nok at tilbyde romani som modersmålsundervisning eller valgfag i skolen, hvis man ikke sørger for at uddanne lærere til at undervise i fagene, og hvis der ikke findes ordentlige tekstbøger,” siger han.

Udviklingen i Hristo Kyuchokovs fødeland, Bulgarien, viser tydeligt problemet. I 1970’erne og 1980’erne, da han gik i grundskole og gymnasium, var det forbudt at tale romani i skolen, og midt i 1980’erne, mens han aftjente sin værnepligt, blev alle romaer tvunget til at skifte deres navne ud med ’normale’ bulgarske navne. Hristo, der af sine muslimske forældre havde fået navnet Hussain, blev til Hristo. Få år senere, da han arbejdede som lærer i en grundskole med mange tyrkisktalende elever, blev den tyrkiske minoritet tvunget igennem samme procedure. Alle lærere fik efterfølgende udleveret klasselister med elevernes nye navne og fik besked på kun at bruge de nye navne og aldrig tale tyrkisk eller andre minoritetssprog med eleverne.

For Hristo Kyuchokov var det som at genopleve barndommens navne- og identitetstab, og han besluttede sig for, at han ikke ville tie. Han begyndte at arbejde målrettet på at komme ud af Bulgarien, og da der viste sig en mulighed for at få et stipendium til et ophold på et svensk universitet, gik han i gang med at lære engelsk, som blev hans sjette sprog ud over tyrkisk, som han havde talt i sit barndomshjem, romani, som han primært havde lært under aftjeningen af sin værnepligt på en kaserne i et kvarter med mange romaer, bulgarsk, tysk og russisk, som han havde lært i skolen.

Opholdet i Sverige blev startskuddet til en hektisk akademisk karriere, hvor Kyuchokov blandt andet har været en ansat i det bulgarske undervisningsministerium med ansvar for undervisningsmateriale og uddannelse af lærere til romani i grundskolen. Det var i midten af 1990’erne. Siden er en ny, nationalistisk regering kommet til, og den nye rektor for det universitet, der indtil for et par år siden uddannede lærere i romani, har valgt at lukke uddannelsen med henvisning til, at det skader universitetets renommé at beskæftige sig

med ”sigøjner-sprog”. Den beslutning har fået Kyuchokov til at lægge sag an mod universitetet for diskrimination af en minoritetsgruppe, og sagen er nu på vej gennem det bulgarske retssystem og kan meget vel, hvis det står til Kyuchokov ende ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i Strasbourg.

”Mine studerende rundt omkring i Europa skal se, at jeg er parat til at kæmpe, selv om det har en pris. Derfor skriver jeg på min Facebook-profil om mine oplevelser, og jeg kan se, at det virker. Flere og flere unge romaer tager kampen op for at modbevise påstandene om, at de er dovne og dumme,” siger Hristo Kyuchokov.

Hristo Kyuchokov

Hristo Kyuchokov (f. 1948)

- er bulgarsk-tyrkisk roma med muslimsk baggrund
 - blev som ung tvunget til at ændre sit navn fra Hussaintil det traditionelle bulgarske navn, Hristo.
 - taler seks sprog: tyrkisk, romani, bulgarsk, russisk, tysk og engelsk, og har tre ph.d.-grader, to i uddannelse, en i psykologivistik
 - har forsket og undervist ved universiteter i Europa og USA samt deltaget aktivt i debatten om romaers rettigheder i Europa.
 - bor og arbejder i Berlin og Slovakiet
 - har blandt andet udgivet *My name was Hussain* (Boyd's Mills Press, 2004) en børnebog om en muslimsk roma-dreng, der tvinges til at skifte navn og forbydes at tale romanernes sprog, samt *A History of the Romani People* (med Ian Hancock, Boyd's Mills Press, 2005)
-

Malene Fenger-Grøndahl (f. 1976) er journalist, forfatter og foredragsholder med speciale i etniske minoriteter, religion og Mellemøsten. Hun har skrevet og bidraget til en række bøger, bl.a. "Sigøjnere - 1000 år på kanten af Europa" (Aarhus Universitetsforlag, www.unipress.dk), der baserer sig på rejser og research i 14 lande.

Malene holder jævnligt foredrag om romæernes historie, kultur og levevilkår. Yderligere information: www.fenger-grondahl.dk og malene@fenger-grondahl.dk

Den åbne samtale vil også være et væsentligt bidrag til at understrege- både for os selv og for dem, der er kommet her til landet - at vi er *ligeværdige* borgere i det danske samfund, uanset om vi har den ene eller den anden religion. Manu Sareen

Hørings svar fra SOS mod Racisme, Danmark, vedrørende:

Forslag til Lov om ændring af udlændingeloven – j. nr. 11/87474

Hørings svar fra SOS mod Racisme, Danmark, vedrørende:

Forslag til Lov om ændring af udlændingeloven – j. nr. 11/87474

Ændring af familiesammenføringsreglerne: *SOS mod Racisme* noterer med glæde at udlændinge, der ønsker familiesammenføring i Danmark, nu ikke længere beskrives som personer der kommer for at undergrave den danske velfærdsmodel, således som det skete ved fremlæggelsen af lovforslaget om pointsystemet og en lang række andre skærpselser af udlændingeloven for et år siden!

Velvillig teori

Desuden glæder vi os over udtalelser i baggrundsafsnittet som:

“Udlændingepolitikken skal være robust og retfærdig. Derfor skal udlændingepolitikken bygge på klare rettigheder og pligter for udlændinge, der ønsker at være en del af det danske samfund.” og

“En retfærdig udlændingepolitik betyder, at der stilles klare og gennemskuelige krav, som er retfærdige og ikke unødvendige og ekskluderende. “Vi er i det hele taget glade for ændringen i den offentlige retorik om udlændinge, og kan konstatere, at det er fulgt op af en pænere retorik fra medier og politisk side.

Imidlertid efterlyser vi handling fra regeringens og Folketingets side, handling som gør op med den tidligere regerings eksklusionspolitik.

Samme praksis?

Vi synes fortsat, at 24-års-reglen og tilknytningskravet er unødvendige, diskriminerende og ekskluderende krav.

Tillige gælder det at børns rettigheder til at bo sammen med forældrene, når der ikke er afgørende grunde der taler imod det, knægtes

i lovforslaget stik imod Børnekonventionens artikel 9.

Endelig er vi imod, at det skal være en betingelse, at man har bestået en dansk-prøve på A1-niveau inden for 6-9 måneder efter man er kommet til Danmark – og ellers vil blive udvist! Det sidstnævnte krav, som er en ny betingelse, virker som en pisk: mange vil ikke kunne lære dansk så hurtigt, og for mange vil det være en alvorlig belastning at skulle præstere dette, samtidig med at de skal finde sig tilrette et nyt sted med nye forhold, privat og på arbejdsmarkedet.

Gode afskaffelser

Vi er glade for, at man vil afskaffe pointsystemet og indvandringsprøven om “danske værdier m.v.”, samt at man vil fjerne en lang række gebyrer og nedsætte garantisummen til 50.000 kr. (+ pristalsregulering).

Vier glade for at man ikke holder fast i en diskriminerende opdeling af folk efter lande i forhold til, hvem der skal bestå prøver, og hvem der ikke skal – udover at tilkommende fra EU-landene, EØS-landene og Schweiz går fri, tillige med ægtefæller til EU-borgere fra andre lande end Danmark. Med afskaffelsen af pointsystemet kan sagsbehandlingen blive noget mindre bureaukratisk.

Opfordring

SOS vil imidlertid fortsat opfordre til at bruge EU-reglerne, hvilket vil afskaffe endnu mere bureaukrati og spildtid hos ansøgere om familiesammenføring, ligesom det bedre vil sikre de familiesammenførtes rettigheder – også i tilfælde af en evt. skilsmisse.

Uretfærdig og svag

Vi mener fortsat, at Danmark med tilknytningskravet, 24-års-reglen, med manglende ret til familiesammenføring af børn mellem 15 og 18 år, og med afslag pga. “manglende integrer-

barhed" af børn, som er endnu yngre end 15 år; overtræder Den Europæiske Menneskeretsskonventions artikel 8 og 12 (1950), og Verdenserklæringen om Menneskerettigheder, artikel 12 og 16 (1948), samt Børnekonventionen (1989), artikel 1 og 9.

Anbefalinger fra FN's Menneskerettighedsråd

Vi skal i den anledning gøre Folketinget opmærksom på nogle af de anbefalinger fra forskellige lande og organer, der kom ved FN's Menneskerettighedsråds gennemgang af menneskerettighedssituationen i Danmark ved upr-høringen i 2011, jf. Institut for Menneskerettigheders oversættelse af anbefalingerne:

- Danmark blev anbefalet at inkorporere menneskerettighedskonventionerne (udover den europæiske menneskerettighedskonvention, EMRK,) i dansk ret, samt

- at ratificere bl.a. International Konvention om beskyttelse af alle vandrende arbejdstagere og familier. Sidstnævnte konvention giver en langt bedre beskyttelse af rettighederne for ægtefælle og børn, end der er lagt op til i lovforslaget.

- Danmark blev også anbefalet at tilbyde udenlandske gifte kvinder, som er ofre for vold i nære relationer, retslig beskyttelse og administrative retningslinjer til at beskytte dem og særligt overveje opholdstilladelser. Samt at tage de nødvendige retslige eller administrative forholdsregler for at sikre, at opholdsstatus ikke afhænger af ægteskabelige relationer i sager, hvor der er anmeldt kønsrelateret vold.

- fuldt ud at respektere udlændinges menneskerettigheder uanset deres opholdsgrundlag, samt at være særligt opmærksom på udlændinges retssikkerhed.

- yderligere at styrke familiens grundlag og undgå at anvende foranstaltninger og lovgivning, som truer selve familiens grundlag i samfundet.

- at sikre, at retten til familieliv, ægteskab og valg af ægtefælle sikres alle personer uden diskrimination på grund af national eller etnisk oprindelse.

- at ophæve de lovregler, som i praksis forhindrer samværet med en person, som har udenlandske familierelationer, såvel som de regler, der forhindrer familiesammenføring af ægtefæller, som endnu ikke er fyldt 24 år.

- at implementere anbefalingerne fra Komitéen til afskaffelse af racediskrimination, for så vidt angår betingelserne for ægtefællesammenføring.

- at vedtage lovreformer som sikrer familiesammenføring af ægtefæller, som har bosat sig i Danmark, især flygtninges familiemedlemmer, i overensstemmelse med Flygtningekonventionen (1951) og protokollen fra 1967, samt Statsløsekonventionen (1954) og Konventionen om begrænsning af statsløshed (1961).

- at tillade familiesammenføring af børn i så mange sager som muligt.

- at sikre, at børn involveret i ægteskabelige tvister har mulighed for at bevare en reel kontakt med den forælder, som er bosat udenlands.

Selv om den foreslåede ændring af den danske lovgivning om familiesammenføring, vil være et fremskridt, vil det fortsat være umuligt for de fleste personer fra lande uden for EU, EØS og Schweiz at opfylde de danske krav, herunder tilknytningskrav og 24-års-regel.

Principielt

I princippet er det rigtig fint at udlændinge kan få gratis danskundervisning, når de bliver familiesammenført. Men vi finder, at kravet om at have bestået en danskprøve på A1-niveau i løbet af de første 6 mdr. i Danmark, med mulighed for omprøve en gang og da med bestået resultat inden for de første 9 mdr., vil være for svært for mange familiesammenførte. Mange vil have svært ved at lære dansk på den angivne tid, og nogle vil ikke have evnerne til det. I forvejen skal familiesammenførte og andre bestå en danskprøve for at opnå permanent opholdstilladelse.

Men der er plads til forbedringer

SOS mod Racisme vil derfor fortsat opfordre udlændinge uden for de førnævnte lande til at flytte sammen og arbejde i et andet EU-land

end Danmark først og derefter søge familiesammenføring til Danmark efter EU-reglerne for migrerende arbejdskraft. Dette på trods af, at vi er enige i regeringens understregning af, at det er vigtigt at udlændinge lærer dansk for at kunne klare sig i Danmark, og på trods af, at bosættelse og arbejde i et andet EU-land stadig vil udgøre en stor ekstra byrde for en nydannet familie.

Vi synes regelsættet om danskprøven er indviklet, og vi mener ikke at et krav om at bestå en danskprøve inden for ½ år bør være en forudsætning for, at man kan bo sammen i Danmark, men at et ægteskab, registreret partnerskab, eller et fast parforhold med et fælles barn, i sig selv bør give ret hertil.

Gennemføres de foreslåede ændringer i Udlændingeloven, vil det medføre forbedringer, men der vil fortsat være en række grundlæggende urimeligheder i Danmark:

Fortsat urimeligheder:

- Mange familier må leve adskilt i årevis.
- Mange familier i Danmark lever i en konstant stresset situation, hvor den nytilkomne ægtefælle møder for store og urimelige krav om eksamen i dansk sprog, samtidig med at vedkommende skal vænne sig til et nyt land, en ny familie, nye skikke og formentlig nyt arbejde.
- Mange børn får i strid med Børnekonventionen afslag på familiesammenføring med deres forældre under henvisning til, at de skulle være: "vanskeligt integrerbare".
- Børn over 15 år har efter dansk lov ikke retskrav på familiesammenføring med deres forældre.
- Asylansøgere og nogle herboende borgere fra tredjelande hindres i stor udstrækning muligheden for familiesammenføring til Danmark, da de fleste af disse borgere netop ikke kan bosætte sig i et andet EU-land først.

Samtidig har en stor gruppe dansk-udenlandske par bosat sig i Sverige, Tyskland eller et andet EU-land, for senere at kunne opnå familiesammenføring til Danmark efter EU-reglerne. Således bliver de nødt til først at lære et andet samfund og dets sprog at kende, ofte

vil være uden tæt kontakt til deres egen familie, før de vil kunne bosætte sig i Danmark.

Afvielser fra persondataloven om edb-registrering af følsomme oplysninger om politisk tilhørsforhold, politiske aktiviteter mv. hos asylansøgere:

Vi er meget usikre på dette område, idet lækning af oplysninger om asylmotiv kan sætte både vedkommende asylansøger og personer, der har relation til asylansøgeren, i øget fare for forfølgelse, bortførelse, fængsling, tortur eller drab, hvis oplysningerne kommer i forkerte hænder.

Hele wikileaks - affæren viser, at edb-oplysninger nemt kan kopieres og lækkes.

Danmark er ingen undtagelse i den henseende, og i Norge var en Mossad-agent tidligere indblandet i lækning af oplysninger til Israel, fremkommet ved afhøringer af palæstinensiske asylansøgere. I Danmark var en Mossad-agent tolk ved PET, og han sendte bånd fra aflytninger af palæstinensere – herunder asylansøgere og flygtninge - til oversættelse til engelsk i Israel. En kvinde sad fængslet i 11 dage i Israel pga. lækage af fejlagtige oplysninger fra Mossad-agenten i Danmark.

Asylansøgere er i forvejen bange for, hvilke oplysninger de giver udlændingemyndighederne, hvilket nogle gange betyder, at de senere ændrer forklaring, og hvilket ofte kan komme dem til skade i form af afslag på asyl eller beskyttelsesstatus hos udlændingemyndighederne eller i Flygtningenævnet.

Uanset et Edb-systems indretning vil det ofte være et spørgsmål om tid og omstændigheder, før det vil kunne hackes. Og selv hvis sådanne oplysninger kun blev registreret i et lukket, elektronisk system, med forbud om elektronisk kopiering og mod oversendelse af materiale derfra i e-mails, ville en enkelt ansat person – som evt. var agent for en fremmed magt - kunne kopiere databasen og sprede oplysninger derfra. Vi vil advare om, at lækager kan koste menneskeliv, forfølgelse og tortur her eller i de lande, asylansøgerne kommer fra.

Konklusion og anbefalinger:

SOS mod Racisme hilser afskaffelsen af pointsystemet, afskaffelsen af gebyrer og indvandringsprøve og nedsættelse af garantisummen

til 50.000 kr. velkommen, men mener samtidig, at lovforslaget bør ændres så 24-årsreglen, tilknytningskravet og krav om at bestå danskprøve A1 efter 6 eller 9 måneder udgår!

Vi vil foreslå, at Danmark indfører EU-reglerne ved familiesammenføring, idet disse overholder de menneskerettighedskonventioner, vi allerede har skrevet under på. Det vil betyde styrkelse af: FN's og udlandets respekt for Danmark, familiens enhed, individets og familiens rettigheder og selvbestemmelse, den tilkommende ægtefælles respekt og integrationsvilje i Danmark samt eventuelle børns tilknytning til Danmark, herunder til bedste-forældre.

Og det vil forhindre at familien må leve sammen i et andet EU-land for at opnå familiesammenføring via EU-reglerne, eller må leve adskilt i længere tid – reelt pga. dansk fremmedfrygt.

Venlig hilsen,
Anne Nielsen,
Formand for *SOS mod Racisme*, Danmark

Foto: Karen Høi

Xenofobi i historieundervisningen

Gry Winsløw er uddannet antropolog og folkeskolelærer. Hun arbejder nu som historielærer på en privat grundskole. Hun har tidligere arbejdet i asylafdelingen i Dansk Røde Kors og har gennem artikler og kronikker beskrevet og diskuteret kultur og integration i Danmark.

Gry Winsløw

Europas nyere historie rummer smertelige eksempler på, hvordan fremmedfrygt og fordomme har ført til fremmedhad og etnisk udrensning. Nazisternes systematiske forfølgelse af jøder og sigøjnere skabte en erkendelse af, at vi måtte have stærkere institutioner til at tøjle de kræfter, der kan bruges af en magthaver som Hitler.

Her på den anden side af årtusindskiftet har vi heldigvis institutioner med større indflydelse på minoriteters sikkerhed, end vi nogensinde før har haft. Det mener Morten Kjærum, som er direktør for EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder. Han talte på en konference om fremmedfrygt i Europa, som Amnesty International afholdt i november 2011.

FN blev oprettet efter anden verdenskrig, og i 1948 vedtog generalforsamlingen Verdenserklæringen om Menneskerettigheder. Denne er gradvist blevet udformet i en række konventioner, som medlemslandene kan forpligte sig til at leve op til. I 1950 blev Den europæiske Menneskerettighedskonvention vedtaget af Europarådet og underskrevet af blandt andet Danmark. Menneskerettigheder og beskyttelse af minoriteter har også fået en central plads i EU nu.

DF og konventionerne

Institutionerne er blevet stærkere, men er det en garanti for, at nye forfølgelser ikke kan vokse frem? Der er flere tegn på, at vi ikke kan læne os tilbage og slappe af. På Amnestys konference slog forskere og fremtrædende iagttagere af menneskerettigheder fast, at racismen er tiltagende i europæisk politik i disse år. I Danmark kender vi til, at diskussionen om menneskerettighedskonventionerne popper op fra tid til anden. Dansk Folkeparti argumenterer for, at de konventioner, vi har underskrevet, nu er forældede, og at vi skal overveje at trække vores tilslutning tilbage. Man kan høre genlyd af deres argumenter i andre danske partier.

Fra paria til magt

DF har haft stor indflydelse på den førte politik i Danmark i de 10 år med VK-regeringen. Men højrefløjspartier med radikale synspunkter om minoriteter og indvandring er stærke over hele Europa. Disse partier har gennemlevet en udvikling fra paria-status til magtposition, som Sarah L. de Lange fra Amsterdams universitet udtrykker det. Ganske vist sidder partierne ikke altid i regering eller har den privilegerede position som stærkt støtteparti, men deres store indflydelse findes i den politiske debat og dagsorden.

Den oprindelige paria-status hang især sammen med en bombastisk fremmedfjendsk retorik, som både skræmte mainstream vælgergrupper og partier væk. De var ikke stuerene, som Poul Nyrup Rasmussen udtrykte det. Der har sandsynligvis også ligget et lag af erfaringer fra 30'erne og 40'ernes rædsler (forstærket af 1990'ernes etniske udrensning i det tidligere Jugoslavien), som afholdt mange vælgere fra at tilslutte sig. Siden har partierne ved hjælp af en mere subtil politik og debatform opnået indflydelse så langt ind i mainstream partierne, at disse selv har overtaget den xenofobiske diskurs.

Racisme i cyberspace

En mere utilsløret fremmedfrygt og racisme findes på internettet, hvor sociale grupper udveksler synspunkter i diverse chatfora. Det er dog sværere at få videnskabeligt overblik over disse bevægelser end over de politiske partier på grund af deres uorganiserede form. Hvis grupperne mødes udenfor cyberspace, er

forskerne nødt til at infiltrere dem i hemmelighed, da deres aktiviteter enten er ulovlige eller balancerer lige på kanten af loven. Man kan samtidig konstatere, at racistisk motiveret kriminalitet er stigende i flere lande, hvilket tyder på, at nogle grupper ikke nøjes med at udtrykke sig racistisk i ord.

Det er ofte unge mennesker, som udtrykker xenofobiske holdninger, fortæller Aryeh Neier, præsident for Open Society Institute. Som nævnt er det ikke let at få indblik i hvilke unge, som tilslutter sig de sociale grupper med racistiske holdninger. Man kan kun konstatere, at de aldersmæssigt er langt fra begivenhederne før og under 2. verdenskrig. Det var begivenheder som gjorde det klart for mange, at man aktivt må tøjle stereotyper og fremmedfrygt, før det fører til racistisk vold. Nu har de unge ingen forståelse for, hvor galt det kan gå, hvis ingen gør historien levende for dem.

Historieundervisningen

Vi må tage alvorligt, at unge drages ind i en spiral af fremmedhad. Folkeskolens historieundervisning bør give flere konkrete historiske eksempler på, at hate speech har ført til hate crimes eller ligefrem statsorganiseret forfølgelse. Som det er nu, er det er den enkelte lærers valg, om fokus skal lægges her på bekostning af andre spørgsmål. For historieundervisning er behård prioritering, fordi faget har et meget lille timetal.

Mit forslag er, at emnet *forfølgelse af minoriteter* indskrives i Fælles Mål, som udstikker hvilke hovedemner, man fra Undervisningsministeriets side ønsker dækket.

Den eksisterende målsætning

Vi har allerede enkelte formuleringer i faghæftet, som berører minoriteters stilling. I slutmålene for 9. klasse er det ønsket at, *"..eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at forholde sig til eksempler på kulturmøder og kultursammenstød i dansk, europæisk og global sammenhæng"*. I trinmålene for 9. klasse skal eleverne opnå at kunne *"karakterisere forskellige typer af ind- og udvandring og diskutere kulturmødets positive og negative sider."* Også i to af fagets 29 kanonpunkter kan problemstillingen inddrages, nemlig *"Augustoprøret og jødeaktion 1943"* samt *"FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder"*.

Tilslørende tekst

Problemet er, at lige præcis aspektet vedrørende forfølgelse ikke står centralt nok.

Redningsaktionen for de danske jøder i 1943 ses i det større perspektiv af samarbejdspolitikens sammenbrud, og menneskerettighederne indgår i gennemgangen af FN's oprettelse. Store vigtige emner, som vi naturligvis ikke kan undvære. Vi berører ganske vist nazisternes forfølgelse af jøder og sigøjnere, men denne tragedie kommer til at fremstå som et isoleret tilfælde af xenofobi. Formuleringen i *Fælles Mål* fra 2009 bærer præg af at være skabt under den forrige regering, hvor DF spillede så stor en rolle. Tekstens ordlyd tilslører næsten, at der finder forfølgelse af visse minoriteter sted, og at Europas historie er spækket med eksempler på, at etniske mindretal har været underkastet statens eller majoritetens overmagt. Det er sigende, at vi har et kanonpunkt om danskernes redning af landets egne jøder, men at det er historielærerens valg, om eleverne skal indvies i Danmarks systematiske afvisning af tyske jøder ved grænsen. En afvisning, som jo medførte deportation til KZ-lejre for de pågældende.

Skolebørn i dag tror, at jødeforfølgelsen i nazitiden skyldtes, at Hitler var ond. De har svært ved at forstå, at fænomenet havde dybere rødder i befolkningerne og fortiden, og så kan man begynde at spørge sig selv om, hvad formålet med historieundervisning egentlig er.

Et klart kanonpunkt

Så emnet *Forfølgelse af minoriteter* bør indskrives – gerne som kanonpunkt - i *Fælles Mål*. Emnet skal give plads til at drøfte årsager og konsekvenser af en række begivenheder fra jødeforfølgelse i nazitiden til folkemord i Rwanda, minoriteternes historie i Europa og teorier om årsager til racisme. Man kunne også se på nyere hjerneforskning, som peger på, at fænomenet racisme stammer fra urgamle reaktioner i hjernens amygdala og på studier af, hvordan vi kan påvirke denne ældgamle xenofobi.

Vi bør lægge op til at udfordre de unges egne holdninger og handlinger. Man skal kunne tage fat i stereotyperne rettet mod muslimske unge, som kan blive stigmatiseret af majoritetens unge såvel som fjendtlige holdninger, som visse muslimske unge nærer mod jøder og homoseksuelle. Det er en stor mundfuld, og den kan ikke klares inden for historiefagets nuværende lave timetal på 30 timer årligt, uden at andre vigtige emner skal beskæres. Der må sættes flere timer på skemaet til at skabe en historiebevidsthed.

Hold fast i konventionerne

Det kan vi gøre her og nu i Danmark, hvor vores regering ikke længere skal skabe politik sammen med DF. Det hjælper selvfølgelig ikke i lande som Schweiz, Østrig eller Ungarn, hvor man både ser stærke højreradikale partier, store sociale netværk, der spreder xenofobisk propaganda på nettet og iøjnefaldende racistisk vold. Vi skal derfor værne om Menneskerettighedskonventionerne og de organisationer, som arbejder for dem. Det er alt for farligt at lade være.

Det personlige møde er meget afgørende for vores opfattelse af vores medmennesker. Vi er ofte tilbøjelige til at være skeptiske og måske endda afstandtagende over for mennesker, der har en helt anden baggrund end vores egen. Manu Sareen.

Goldschmidt & Singh (foto: Mette Kramer Kristensen)

Foto: Helene Vindsmark

Harmony Day

Bent Melchior:

FN har opfordret til, at man hvert år i den første uge af februar markerer, at alverdens religioner kan samarbejde med gensidig respekt og i harmoni. I Danmark har Jødisk Muslimsk Netværk taget initiativ til at følge opfordringen og indkaldt alle religiøse samfund til et fælles møde. I år fandt det sted den 5. februar på Københavns Rådhusplads, og trods bidende kulde var der mødt en repræsentativ forsamling, der blev belønnet med servering af en kop varm "Harmony Soup" fremstillet på vegetabilsk og økologisk basis.

Første taler var en af Københavns borgmestrene Anna Mee Allerslev, der blev introduceret som "mangfoldighedsborgmester", hvad hun udtrykte megen glæde ved. Borgerne i byen kan være af en hvilken som helst tro, de kan være ateister, tvivlere og søgere, der skal være plads til alle, og der er brug for os alle sammen, sagde hun. Endvidere takkede hun for, at forskellige trossamfund havde deltaget i en fælles kampagne imod had-kriminalitet. Det giver respekt for mangfoldighed.

Biskop Peter Skov-Jakobsen, der var næste taler, erklærede, at tolerance forudsætter, at vi tør stå ved vores forskellighed og uenighed.. Verden folder sig ud og er inspirerende, når vi tør møde andre mennesker, som ser på tilværelsen med helt andre øjne. For at Danmark kan blive ved med at være et godt samfund, bliver vi nødt til at behandle hinanden ordentligt – også dem vi er uenige med, sagde biskoppen og tilføjede: Begynd i dag. Lad ikke hensynet til de andre få os til at glemme vores eget udgangspunkt men lad os nyde, at den anden kan gøre os klogere på verden.

Muslimernes Fællesråd var repræsenteret af deres talsmand Mustafa Gezen, der understregede, at det personlige møde er vigtigt for integration og inklusion. For en muslim er det en forpligtelse at deltage i det danske samfund.. Derfor er det også muligt at se muslimer i det offentlige rum og som deltagere i de forskellige initiativer, der bliver taget, sagde Mustafa Gezen. Jeg tror, at det personlige møde, face-to-face, er uhyre vigtigt, hvis vi vil have et mangfoldigt samfund, sluttede han sin tale.

Ani Tenzin fra Phendeling, Center for tibetansk Buddhisme, citerede bevægelsens åndelige leder, Lakha Lama, der har sagt, at essensen af alle religioner er kærlighed og medfølelse. Buddhismen lærer, at vi alle sammen er i familie med hinanden, selvom vores hudfarve og vores kulturer er lidt forskellige. Det er bare overflade. Sandheden er, at vi ikke kan overleve uden hinanden.

Det interreligiøse børnekor fra Singh og Goldschmidts akademi på Nørrebro optrådte med stor succes, et medlem af Bahai Samfundet læste en bøn, og Lior Foighel havde skrevet en sang om fred i verden, der blev sunget til stor begejstring. Overrabbiner Bent Melchior repræsenterede arrangørerne, og bandt programmet sammen

Parallelt med mødet gik en procession fra Blågårds Plads til Rådhuspladsen, hvor de sluttede sig til manifestationen. De afsluttede samværet med at tænde fakler, der symboliserede, at "vi giver lys og varme videre til hinanden – fra menneske til menneske, fra trosretning til trosretning."

Religionen er synlig i det offentlige rum med de mange kirker, som man ikke kan undgå at se - og ofte beundre - når man færdes rundt om i landet. Det er den også med synagoge og moskeer, selv om mange muslimer gerne vil have en moské, som giver smukkere og mere traditionelle rammer om udøvelsen af deres tro. Manu Sareen.

Erindringer fra 2. verdenskrig: Er det ved at ske igen?

Mette Konow:

Professor Carsten Høeg, der ledede arbejdet i Frihedsrådets Arrestationsudvalg og Centralkartotekets indsamling af oplysninger om formodet landsskadelig virksomhed var Mette Konows far. Her beretter hun om sin tidlige barndoms oplevelser og genkender ulykke- ligvis skadelige tendenser i dagens Danmark.

Efter læsningen af Victor Klemperer: *Lingua Tertii Imperii, det tredje riges sprog*, dukkede to scener fra min barndom op, som har prentet sig med flammeskrift i min bevidsthed: Året var 1936. En dag dukkede der en tysk-jødisk familie op i vores store rummelige hus. De boede hos os i et halvt år, det var lykkedes min far at få sin kollega, dr. Zuntz ud fra Tyskland. Familiens yngste, "Gabi", irriterede mig til døde. Hun lavede vilde scener hver dag og lå på gulvet og sparkede.

Jeg betroede mig til min far, som svarede: "Mette, bær over med hende! Hun har oplevet hver dag i skolen som et helvede. I alle frikvarterer har de andre spyttet på hende og hånet hende. Og hvorfor: fordi hun er jøde".

Den anden episode stammer fra dagene efter befrielsen. I aviserne stod detaljerede beskrivelser af, hvordan fanger var undsluppet fængslet, hvordan man havde narret besættelsesmagten, kodesprog blev omhyggeligt beskrevet. "Nej, har du set alle disse artikler?" spurgte jeg min far. "Endelig er pressen fri"

Han svarede: "Det er utrolig dumt at afsløre det! Det kan jo ske igen.-.." Hvor kunne han dog sige det!

Kan vi nogensinde begribe, hvordan ondskaben, volden, nazismen, kunne hænge i Europa 1933-1945, nedbryde den gamle europæiske civilisation? Hvad kunne få hele Tysklands befolkning til at kaste sig på maven for Hitler, en af de værste forbrydere, som nogensinde har eksisteret?

Min fars ord til mig i 1945: "Det kan jo ske igen" har jeg aldrig glemt.

Overalt i Europa dukker farlige tendenser, nationalisme, fremmedhad, eksklusion og nye skræmmende talemåder op igen.

Menneskesynet har ændret sig i en ny kynisk retning. Ordene omskrives eller får en ny be-

tydning,

Ældrebyrden betyder lidt groft sagt: "I er for mange, I belaster Danmark, kras af!"

En sygeplejerske på en intensiv afdeling fik følgende ord med på vejen af sin chef: "Glem alt, hvad I lærte på sygeplejeskolen om bløde værdier, hold jer til facts!"

Ubehagelige sandheder tilsløres:

Vi har foretaget en nødvendig **nedbemanding** (fyret folk)

Vi fører en **robust økonomisk politik**. (Den er ikke så god for de ramte.)

Budgetforbedringer = nedskæringer.

En åben ladeport betyder: "Skrub af! Hold jer væk fra det her land!"

Mogens Glistrup udtalte til et pressemøde i Grøften i 2001: "Vi skal ikke have nogen fra **Muhamedanien** her til landet. De skal fysisk smides ud af landet.

Ham kunne man da ikke tage alvorligt?

På DF's hjemmeside skriver Pia Kjærsgård: "Endelig får vi grænsebommene. Udover fast bemanning ved grænserne med et stort antal toldere -med politiet i baglokalet- bliver der tale om, at helt nye, **smarte** redskaber bliver opsat-med eksempelvis scannere, der kan se ind i såvel personbiler som lastvogne og containere- For alle i DF. blev d. 11. maj, godt 10 år efter Danmarks indtræden i de pivåbne grænser, en stor og dejlig dag "

Det var lidt for tidligt at glæde sig denne gang. (jf. George Orwell: 1984!)

Kommer flygtninge hertil, møder de først Rigspolitiet, som udspørger dem om alt, ofte med dårligt uddannede tolke. Siden stifter de bekendtskab med **Flygtningeservice**, hvis mål er at smide dem ud igen så hurtigt som muligt, -nej- hov for resten! Vores nye regering har jo ændret navnet. Men den gamle regering står på lur.

Institutionen Ellebæk er et lukket fængsel. Men de, der sidder der, bliver anbragt der på ubestemt tid, de er ikke kriminelle (et fængsel er kun for kriminelle!) og kan sidde der i mange måneder. Det er ofte syge, nedbrudte mennesker, som er flygtet for krig og tortur. Ellebæk fængslet hører man ikke om i medierne.

Ofte er de afviste flygtninge syge, når de sendes hjem. Det bliver de stadigvæk.

Relevant behandling i hjemlandet: hvis de tager medicin, undersøges det, om den kan fås i deres oprindelige land. Men da flygtninge jo normalt ikke ejer kongens mønt, hjælper det ikke noget, at de kan se medicinen stå på hylderne, når de er sendt hjem.

Læger, der har erklæret flygtningene så syge, at de ikke kunne sendes hjem, er blevet erstattet af mindre pylrede personer.

Mens Irakkriegen rasede, og 550 Irakere var flygtet hertil, skulle en arbejdsgruppe i 2002 **"udpege en række instrumenter, som skal lette bestræbelserne" (= sende dem hjem.)**

Og jeg som troede, at instrumenter var til at spille på!

Motivationsfremmende foranstaltninger.

Hvis man nægter at rejse frivilligt, træder disse foranstaltninger i kraft. Man fratages lomme penge, skal melde sig 2 gange om ugen til politiet. I 2002 lagde regeringen op til en udvidet brug af motivationsfremmende foranstaltninger, "som stiger i intensitet jo længere henne i udsendelsesfasen, man befinder sig." Afviste asylsøgere skal igennem nye afpresningsforsøg, en overflytning til en særlig indkvarteringsenhed med deraf følgende tab af det sociale netværk, der er opbygget gennem ophold på et almindeligt indkvarteringssted, er erfaringsmæssigt meget lidt attraktivt for asylsøgerne" arbejdsgruppe under integrationsministeriet. (Kilde: Anton Geist og Esben Geist: "De Afviste" s.25, Forfatterne og Informations Forlag, 2011)

Andre anvendte ord i forbindelse med flygtningespørgsmålet:

Bekvemmelighedsflygtninge (det var jøderne også, da de søgte asyl i Sverige under besættelsen.)

Menneskesmuglere. (af og til amoralske, sommetider det sidste halmstrå i kaos.)

Stramninger (" når man strammer garnet -kvæler man barnet.")

Fast og fair flygtningepolitik. Læg mærke til bogstavrimet, det ligger godt i munden. (ligesom Heil Hitler.)

Det mærkelige i disse år er, at over halvdelen af befolkningen ikke vil høre efter, når de bliver konfronteret med facts om den umenneskelige nedbrydning, der foregår for øjnene af os. For har man først hørt for eksempel om Kurdere, som er blevet sendt tilbage til Syrien, hvor de atter blev tortureret, eller fulgt en afvist, som ikke kan komme hjem, (i 12 år har politiet forsøgt og forsøgt at få et bekræftende tilsagn fra hele to lande) set, hvordan hans livsmod

forsvinder, så fatter man ikke, at så mange kan vende det døve øre til.

Den danske debat om indvandrere har i meget høj grad været præget af en mangel på forståelse for, at indvandrere holder fast ved deres religiøse og kulturelle arv.

Der er - ofte i grove toner - talt imod f.eks. muslimers ønske om at bære tørklæde i det offentlige rum. Og imod ønsker om at få bygget en moské, der står i bybilledet som et tydeligt tegn på, at der også er muslimer i Danmark. Manu Sareen

Anmeldelse: _____

Mette Konow:

Victor Klemperers: L.T.I.

Lingua Tertii Imperii, det tredje riges sprog.1947.

Den tysk-jødiske filolog og forfatter, Victor Klemperer (1881-1960) prøver i sit banebrydende værk: L.T.I. at belyse emnet, rede nogle tråde ud, som gør en lidt klogere. Og man sidder dybt rystet tilbage, forstår lidt mere af verdens ondskab - men ingen af os vil alligevel nogensinde fatte, at det kunne gå så galt, at alle, også folk med akademisk dannelse og høje poster i samfundet kunne blive forblindet - beruset af Hitler, tro på ham som en Gud endda lige til det endelige sammenbrud i 1945.

Victor Klemperer var professor i Dresden indtil 1934. Så klappede fælden, han fik frataget alle sine rettigheder, men fordi han var gift med en ikkejøde, blev han ikke deporteret, men fortsatte i al hemmelighed sine undersøgelser af nazismens ensretning og forsimplede sprogbrug., dets evigt gentagne klicheer. Intet sted kunne man læse andet end det, der var godkendt af Reichsschrifttumskammer. Det var kun ganske få enkeltpersoner, der bestemte den sprogmodel, som havde gyldighed for alle.

Ved hjælp af indskrænkninger i ordenes betydning, slagord, kampråb, talekor og sange, infame giftigheder især mod jøder, men også mod alle, som ikke var af den " tyske race",

Victor Klemperer

blev propagandaen slynget om den tyske befolkning som et net. Som der står på LTIs titelblad: *Ord kan virke som bitte små doser arsenik: de sluges ubemærket, de synes ikke at have nogen virkning, men efter nogen tid viser giftens virkning sig alligevel.*

Ordet *fanatisme* var før Hitlers magtovertagelse et negativt ladet ord: fanatikeren er et menneske, der befinder sig i en tilstand af religiøs henrykkelse, ekstatiske krampe.

Men i nationalsocialismen er det et anerkendende adjektiv. På festdage, f. eks. Hitlers fødselsdag indeholdt enhver hyldelse ord som: "En fanatisk troskab" eller en "fanatisk tro" på Hitlerrigets evige beståen. I en hærberetning d.26. juli 1944 står der: "vore fanatisk kæmpende tropper" i Normandiet. En omtåget sindstilstand, nært beslægtet med sygdom og forbrydelse, blev betragtet som den højeste dyd.

Ordene *jøde -jødisk* indtager en endnu større plads i nazisternes sprogbrug: den jødisk-marxistiske verdensanskuelse, den jødisk-bolsjevistiske kulturløshed, den jødisk-amerikanske Interesse i Tysklands tilintetgørelse.

Jødernes "afgrundsdybe had" til den nordisk-germanske race var en kliche, som var i om-løb i alle tolv år. Det medfødte had kan man kun beskytte sig imod ved at udrydde den, som hader.(ausradieren)

I "Mein Kampf" prædiker Hitler meget indgående og detaljeret om massens dumhed og om det nødvendige i at fastholde den i denne dumhed og afskrække den fra enhver form for eftertanke. Et af de vigtigste midler består i hele tiden at indbanke de samme forenkede fraser, som ikke må modsiges fra nogen side. Hvis man vil sige det værste om en arier, kalder man ham jødeknægt (Judenknecht). Vil en

arisk kvinde ikke lade sig skille fra sin jødiske mand, er hun en jødehore (Judenhore). Vil man den frygtede intelligens til livs, taler man om krumnæset intellektualisme (krumnasiger Intellektualismus)

En af Hitlers oftest gentagne fraser er truslen om, at han nok skulle få tørret smilet af jødernes læber, hvilket senere blev den ofte gentagne ytring, at de sandelig havde fået det smil tørret af. Det er rigtigt og bekræftes af den bitre jødiske vittighed om, at jøderne var de eneste Hitler virkelig har holdt sit ord overfor.

Når man hører ordet *stjerne*, fremkalder det associationer om en funkende nattehimmel eller et vidunderligt menneske, der overstråler alle andre indenfor sang, musik eller skuespil. I Hitlertiden fik ordet en anden mening. Klemperer skriver:

I dag spørger jeg mig atter om det, som jeg har spurgt mig selv og meget forskellige mennesker om mange hundrede gange: hvilken dag var jødernes sværeste i de tolv helvedesår? Aldrig, hverken fra mig selv eller fra andre, har jeg fået et andet svar end den 19. september 1941. Fra det tidspunkt skulle vi bære jødestjernen, den sekstakkede davidstjerne, tøjstykket med den gule farve, som den dag i dag betyder pest og karantæne, farven for misundelse og galde, der var gået over i blodet, farven for det onde, man skulle vige uden om; det gule tøjstykke med den sorte påskrift: "Jøde"-

Den tildækkede stjerne: hvis stjernen blot i få sekunder er blevet tildækket med eller mod ens vilje, bliver man øjeblikkelig sendt i koncentrationslejr. På dødsattesten et par måneder senere står der: "dødsårsag: insufficiens i hjertemusklens" eller "skudt under flugtforsøg".

En ganske almindelig mand med godmodigt udseende kommer imod mig med en lille dreng ved hånden. Et skridt fra mig bliver han stående: "Se på ham, lille Horst!- han er skyld i alt!"

Goebbels skrev i 1945: "Bagmændene bag verdens ulykke: Hvorhen I end ser, ser I en jøde".

Både Victor Klemperer og hans kone overlevede mirakuløst krigen. L.T.I. udgav han i 1947.

Først længe efter hans død i 1960 blev bogen den mest solgte bog om emnet i Tyskland, den er oversat til alle hovedsprog. Første udgave

på dansk udkom takket være Knud Lindholm Laus utrættelige indsats i november 2010, fortræffeligt oversat af Henning Vangsgaard. Allerede i januar 2011 kom anden udgave. L.T.I. minder os om, at demokrati ikke er en selvfølge, lynhurtigt kan alt vendes på hovedet, det ufattelige kan ske, hvis vi forholder os passive også overfor sproglige "forskønnelser" af uanstændige handlinger og tilstande.

Som politiker er jeg optaget af spørgsmålet om religionsfrihed. Det er jeg, selv om mit særlige politiske ansvar som minister er begrænset til at handle om det store flertals kirke - folkekirken. Manu Sareen.

SOS mod racisme har erstattet den gule stjerne med venskabs håndsrækning, samtidig med at vi ikke vil glemme nazismens hæslige tvang til at bære den forhadte stjerne.

Venskabsprisen 2011 blev uddelt ved et arrangement den 12. november i Cafeen, Verdenskulturcentret, Nørre Allé 7, Nørrebro.

Den uddeles som en anerkendelse for et godt initiativ, der modvirker diskrimination.

I år er der to modtagere: Margrethe Vestager som formand for Radikale Venstre, og Johanne Schmidt-Nielsen, som leder af Enhedslistens Folketingsgruppe.

Margrethe Vestager takker for prisen, bogen *Jorden set fra himlen*.

Rosa Lund repræsenterede Johanne Schmidt-Nielsen og modtog prisen til enhedslisten.

Efter prisoverrækkelsen talte Knud Lindholm Lau om LTI: Lingua Tertii Imperii, Det tredje riges sprog.

Arrangementer

• Skive

• Onsdag den 21. marts kl. 19: møde Resen Sognehus, 7800 Skive

• FN's internationale dag mod racisme og intolerance

• Birgitte Olesen fra SOS mod Racisme holder oplæg.

• Arrangeret i samarbejde med Kultur på Tværs, og Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed

• Randers

• Onsdag den 11. april kl. 16: fyraftensmøde

• Underværket i Randers,
• Stemannsgade 9, 8900 Randers

• Oplæg af bl.a.: Bjarne Overmark og Britt Lægsgaard.

• Det er et statusmøde, hvor Et anstændigt Danmark og SOS mod Racisme vil præcisere, hvor der stadig er plads til forbedring under den nye regering.

• Derefter spisning og generalforsamling i Et anstændigt Danmark.

• Allinge

• SOS mod Racisme deltager i Folkemødet 2012
• Det sker i Allinge på Bornholm, fra 14. -17. juni.
• Se: <http://www.brk.dk/BRK/site.aspx?p=35046>

• Det er en begivenhed hvor en masse politikere og foreninger og institutioner er med; samtidig vil der være mange debattmøder og megen presse.
• Det hele foregår i Allinge. Vi kan stort set bo gratis et sted, men maden må man nok hver især betale.

• Er du interesseret i at være med og gøre at aktivt stykke arbejde?
• Så kontakt os på: sos@sosmodracisme.dk.

• Roma-uge på Nørrebro d. 10.-14. april

• Verdenskulturcentret er i gang med at organisere en Roma Kulturuge i samarbejde med DRC og Romska Kulturcenter i Malmö. Det sker i ugen efter påske d. 10.-14. april. Romska Kulturcenteret kommer til København med en Roma trævogn for at lave et oplysningsprogram for skolebørn, og der vil også være aktiviteter om aftenen, hvor bla. DRC skal tale. SOS er også med, hvis du vil være aktiv, så mail til os på: sos@sosmodracisme.dk med dit telefonnummer, så kontakter vi dig.

Danmark var til eksamen i menneskerettigheder

af Tue Magnussen

Tue Magnussen er medlem af Landsrådet og næstformand i SOS mod Racisme.

Artiklen er en bearbejdning af oplæg til Udenrigsministeriets menneskeretskonference 12. december 2011.

Danmark var til eksamen i menneskerettigheder sidste år. Det skete, da Danmark i maj for første gang blev bedømt i FN's Menneskerettighedsråd. Selv om Danmark ligger i den absolut pæne ende, når det handler om demokrati og menneskerettigheder, blev det klart meldt ud, at der også i Danmark er plads til forbedring. FN's Menneskerettighedsråd påpegede ikke nogle egentlige brud på menneskerettighederne fra dansk side.

Danmark bestod - ingen tvivl derom - men Danmark fik overraskende mange anbefalende anmærkninger med på vejen. Den tidligere regering, VKO-regeringen, fik således over et hundrede anbefalinger til, hvordan Danmark på flere områder kunne styrke den menneskeretlige beskyttelse.

Hver anden anbefaling blev "accepteret", hver tredje blev afvist

Det blev til i alt 133 anbefalinger fordelt inden for 11 forskellige emner, herunder bl.a. børns og kvinders rettigheder, Danmarks forhold til internationale konventioner, diskrimination af etniske minoriteter samt forholdene for flygtninge og asylansøgere.

VKO-regeringen afleverede sit svar på anbefalingerne i juli. Konklusionen blev, at man afviste hver tredje anbefaling og kun accepterede 84 af anbefalingerne. Regeringen afviste de resterende 49, herunder bl.a. at man ikke vil:

- * indføre et generelt forbud mod diskrimination
- * sikre individuel klageadgang i forbindelse med handicapkonventionen
- * oprette en børneombudsmand
- * indføre en national handlingsplan for menneskerettigheder.

En national handlingsplan for menneskerettigheder er særlig vigtig: Danmark bør opgra-

dere sit arbejde på menneskerettighedsområdet ved at vedtage en samlet plan for, hvordan vi herhjemme kan sikre og styrke menneskerettigheder.

Wien Deklarationen anbefaler National handlingsplan

I Wien Deklarationen fra 1993 anbefaler FN, at alle 193 FN-medlemslande overvejer at indføre en national handlingsplan til at fremme og beskytte menneskerettigheder. 29 lande har allerede indført eller forpligtet sig til at indføre en handlingsplan, herunder lande som Sverige, Norge, Spanien, Tyrkiet, Kenya og Australien. 3 lande har for nylig direkte afvist at indføre en handlingsplan: eller har endnu ikke taget stilling.

Indsatsen på området kan bedst karakteriseres som både usystematisk og utilstrækkelig. Ministerierne har ikke noget samlet overblik over de forskellige menneskeretlige udfordringer i Danmark. Man kan derfor kun vanskeligt koordinere de initiativer og handlingsplaner, man søsætter på forskellige samfundsområder. Der er heller ikke indsigt i, hvad man politisk vil opnå på forskellige områder, hvorfor man ikke kan overvåge, om de opstillede mål nås. Dermed bliver det vanskeligt at lave ordentlige politiske prioriteringer på menneskerettighedsområdet.

Benlås

Et eksempel på konsekvensen af den usystematiske tilgang er, at den danske regering burde have gjort FN opmærksom på, at benlåsmetoden Tarp (Total Appendage Restraint Position) bliver brugt i Danmark. I Danmarks rapport til FNs Menneskeretsråd står der intet om brugen af benlås, og om at en person døde i Kolding Arrest som følge af benlås. Metoden 'fikseret benlås' blev i 1994 ulovlig i Danmark, efter at Benjamin Christian Schou blev hjerneskadet og senere døde som følge af metoden.

Tarp er stadig lovlig at bruge i Danmark, selv om metoden er i strid med FN's retningslinjer og strider mod FN's principper om, at man ikke bruger umenneskelig og nedværdigende behandling. Derfor burde FN's Menneskeret-

tighedsråd have været informeret, da Danmark var under eksamination.

Det var især offentliggørelsen af politiets obduktionsrapport af den 23-årige Ekrem Sahin, som døde i januar 2011 i Kolding Arrest, der har vakt debat om benlås. Politiet modtog obduktionsrapporten den 22. februar, hvilket betyder, at politiet, der hører under Justitsministeriet, har været bekendt med dødsårsagen før Danmark var til eksamen hos FNs Menneskeretsråd i Genève.

Isolationsfængsling

Behandlingen på mange institutioner i Danmark er i visse tilfælde kommet ud på et sidespor. Vi oplever alt for mange sager om behandling, der i den grad er umenneskelig f.eks. isolationsfængsling.

Selvom der har været en nedgang i brugen af isolation i forbindelse med varetægtsfængsling, er brugen af isolationsfængsling som straf i Danmark fortsat meget udbredt.

Isolationsfængsling bliver ikke kun brugt i forbindelse med politiets opklaringsarbejde. Fængslerne benytter sig af en lidt mildere form for isolation, når Kriminalforsorgen har besluttet, at en fange skal straffes med udelukkelse fra fællesskab i en periode. Udelukkelse fra fællesskab sker på en særlig afdeling i fængslet eller i egen celle. Desuden kan fængselspersonalet idømme isolation i form af såkaldt strafcelle, hvor en indsat kan tilbringe op til fire uger. Især brug af ubetinget strafcelle er steget kraftigt siden 2000. Hvor der i 2000 var 1.386 strafcelleanbringelser, var der i 2010 - ifølge Kriminalforsorgens statistik 2.677. Det er en fordobling på 10 år.

Desuden forekommer bæltefiksering, kritisabel behandling af unge mennesker på opholdsteder og sager, hvor personer dør i politiets varetægt, fortsat alt for ofte. Også personer med handicap, som ikke kommer i bad og på toilettet, bliver udsat for en behandling, der ligger udenfor den konventionsmæssige betydning af tortur, men ikke desto mindre er uværdigt for et så rigt land som Danmark.

Dansk diskriminationslovgivning

Et tredje eksempel er den danske diskriminationslovgivning, der bedst - med Holger Kallehauges ord - kan beskrives som et forvirrende og hullet kludetæppe af regler, som giver nogle grupper beskyttelse mod diskrimination inden for visse samfundsområder, mens an-

dre helt må undvære lovens beskyttelse mod ulovlig forskelsbehandling. F.eks. er det lovligt at diskriminere personer med handicap uden for arbejdsmarkedet.

Den usystematiske tilgang betød helt konkret i forhold til den FN-eksamen, der fandt sted i maj, at Danmark ikke kunne give et klart svar på, hvem der nu og fremover skal sikre, at Danmark honorerer de 84 anbefalinger, man har accepteret.

En ny start? SF-S-RV-regeringens grundlag skuffer på flere punkter

I mange tilfælde står det også uklart, hvad regeringen - både den ny og gamle - vil gøre for at gennemføre anbefalingerne. Den ny regerings grundlag havde flere positive træk, men eksplicit fremhævelse af f.eks. arbejdet mod tortur og fremme af dansk ratifikation af konventioner måtte man lede forgæves efter. Lovede kommissionsundersøgelser af CIAs tortur-flyvninger til hemmelige fængsler for påståede terrorister blev syltet og regeringen har endnu ikke taget initiativer, der har udfordret Danmarks nære venner som USA og Israel med krav om overholdelse af menneskerettigheder i udenrigspolitikken.

IMR og Rådet for Menneskerettigheder, der består af en række civilsamfundsorganisationer, herunder Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, er enige om, at en national handlingsplan for menneskerettigheder kan bidrage til at løse mange af disse problemer og bidrage til at sikre en mere effektiv beskyttelse og fremme af menneskerettighederne i Danmark.

En national handlingsplan vil klargøre, hvilken kurs man ønsker at sætte på menneskerettighedsområdet. Det vil fremover blive muligt at måle udviklingen på forskellige områder. Man kan f.eks. fastsætte mål for et acceptabelt niveau af lange varetægtsfængslinger, for en effektiv overvågning af, hvor mange børn, der tvangsfjernes, samt overvåge og måle, hvor ofte der finder overtrædelser af forbudet mod nedsættende ytringer sted.

Man må håbe, at den nye regering vil arbejde for ændre den danske holdning til mange af de afviste anbefalinger - og reelt få igangsat arbejdet med at udarbejde en handlingsplan, der kan styrke menneskerettighederne i Danmark. Et arbejde, hvor der skal lyttes til

græsrødderne og hvor civilsamfundet - fagbevægelsen, NGOer, herunder patientforeninger og menneskeretsorganisationer samt andre folkelige organisationer - skal tale. Nogle af disse røster kom frem på den ligestillingskonference, som blev holdt den 5. december i København, hvor også repræsentanter for SOS mod Racisme deltog.

Lad os håbe, at protestkoret trænger ind bag Christiansborgs mure og bliver hørt bl.a. i en national dansk handlingsplan for menneskerettigheder, som vel at mærke ikke må glemme Danmarks internationale forpligtelser.

Danmarks folkeretslige forpligtelser

Det drejer sig f.eks. at få undersøgt CIA-flyvningerne af dansk luftrum til tortur-flyvningerne, få stoppet brugen af såkaldte "terrorlister" i EU- og USA-regi og i stedet fremme folk-

eretten ved at Danmark efter års nølen får ratificeret FN's konvention mod tvungne forsvindinger og fremmet de eksisterende konventioner ved f.eks. at bidrage til at få retsfulgt tortur: at give torturofre oprejsning ved at stille torturbødder fra Zimbabwe, Guantamo og Ruslands fængsler til ansvar.

Og senest - når det gælder Bahrain - de ansvarlige for den omfattende dokumenterede tortur af den 49-årige dansk-bahrainske menneskerettighedsforkæmper - Ab Dullah AlKhawajas bødder, og - når det gælder de danske myndigheder - har udvist afviste syrisk-kurdiske asylansøgere til tortur hos Assads efterretningstjeneste, det danske PET's lokale samarbejdspartner i Syrien, indtil for knapt et år siden.

Bedsteforældre for Asyl har følgende 10 krav til en ny regerings asylpolitik:

1. Flygtninge er mennesker i fare og nød. De kræver beskyttelse og kan derfor ikke underkastes de krav, Danmark stiller til indvandrere
2. På flygtninge- og asylområdet skal Danmark overholde alle de konventioner og aftaler, der skal sikre kvinders, mænds og børns personlige frihed, værdighed og grundlæggende velfærd.
3. En uafhængig instans skal kontrollere, at Danmark overholder konventionerne og aftalerne
4. Det første interview, som skal indgå i sagsbehandlingen af asylansøgningen, skal udføres af kompetente fagpersoner – ikke af politiet. Der skal medvirke kvalificerede tolke. Samtidig skal der tilbydes vejledning i asylprocessen.
5. Flygtningenævnets sammensætning skal ændres, således at nævnet fungerer uafhængigt af Integrationsministeriet. Nævnet skal respektere UNHCRs (FNs højkommisariat for flygtninge) henstillinger, og det skal være muligt at anke nævnets afgørelser til en domstol.
6. Efter 6 måneder i et asylcenter skal asylansøgeren kunne flytte ud i samfundet og arbejde og uddanne sig, være omfattet af sygesikring og af servicelovens bestemmelser.
7. Der sættes faste frister for sagsbehandlingstiden af hvert enkelt led i asylprocessen. Er en asylansøgers sagsbehandling ikke afsluttet eller kan en afvist asylansøger ikke hjemsendes i løbet af tre år efter ankomst, skal asylansøgeren have varigt ophold.
8. Asylansøgere skal ikke kunne frihedsberøves administrativt eller fængsles uden dom
9. Torturofre blandt asylansøgere skal undersøges og behandles. Posttraumatisk stress-syndrom skal anerkendes som grund til humanitært ophold.
10. Internationale konventioner om beskyttelse af familiens enhed skal overholdes, og børn skal sikres en selvstændig sagsbehandling.

SOS mod Racisme i samarbejde med Verdenskulturcentret

Hvordan kan vi bekæmpe racisme og diskrimination i Danmark?

**Onsdag d. 21. marts kl. 14 – 16
FN-dagen mod racisme**

Cafeen, Verdenskulturcentret, Nørre Allé 7, 2200 Kbh. N

Oplæg ved:

Johanne Schmidt-Nielsen (Enhedslisten)

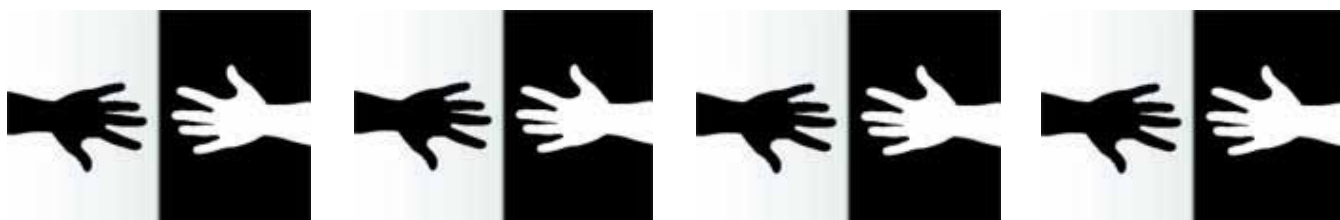
Özlem Cekic (SF)

Zenia Stampe (RV)

Anne Nielsen, Tue Magnussen og Steen Eriksen, SOS mod Racisme

Nyt Netværk Sønderborg: om deres succesfulde mentorordning

Alle er velkomne !

SOS mod Racisme FN-forbundet og Afrika Kontakt indbyder til debattmøde på FNs dag mod racisme

onsdag d. 21. marts kl. 19.00 – 21.30

Kampen mod racisme i Sydafrika, Verden og Danmark

Mellemfolkeligt Samvirke/Action Aid, Fælledvej 12, Nørrebro

**Filmklip om Sharpeville massakren i Sydafrika i 1960
Gorm Gunnarsen, Afrika Kontakt:
Kampen mod racisme og apartheid i Sydafrika**

**Filmklip om racisme globalt
Ole Olsen, FN-Forbundet:
FNs arbejde mod racisme**

**Filmklip om racisme i Danmark
Anne Nielsen, SOS mod Racisme:
Hvordan kan vi bekæmpe racisme i Danmark?**

Debat

Gratis adgang, alle er velkomne!

